

פילוסופיה של המדע ורציונאליות – תוכנית לימודים לתואר שני

התכנית בפילוסופיה של המדע ורציונאליות היא תכנית לימודים בינתחומית לתואר שני בפילוסופיה המשלבת דיון בשאלות פילוסופיות העוסקות בתכניהם של המדעים השונים, מדעי הטבע ומדעי החברה במתודולוגיה המדעית ובשאלת ההצדקה הרציונאלית של התיאוריות במדע המודרני. בעשרים השנים האחרונות ניכרת התעניינות מואצת במיוחד בשאלות הקשורות לביסוס היסודות המושגיים של התיאוריות המרכזיות במדעי הטבע והחברה ובשאלת ההצדקה הרציונאלית של תיאוריות אלה. התכנית תקנה הבנה בפילוסופיה של המדע וביסודות המחשבה המדעית המודרנית.

התכנית מטפחת מחשבה יצירתית וביקורתית המעוגנת בידע מדעי מבוסס ומתמקדת בדרכים השונות לביסוסם של מדעי הטבע והחברה ובשאלות פתוחות בתחום. היא נבנתה כתכנית מיוחדת בפילוסופיה של המדע ורציונאליות בעלת אופי בינתחומי מתוך כוונה לשלב בין שאלות פילוסופיות במדעי הרוח לבין שאלות יסוד במדעי הטבע והחברה. התכנית יחידה מסוגה בארץ בכך שהיא מציעה התמחות בלימודי התואר השני בפילוסופיה של המדע ובעיקר בשאלת הרציונאליות של המדע.

משך הלימודים: שנתיים (4 סמסטרים) שיעורי החובה בתכנית מרוכזים על פני יומיים בשבוע יום שישי ויום נוסף אחה"צ. התלמידים נדרשים לסיים את כל חובות השמיעה של התואר השני (כולל שיעורי הבחירה ושיעורי ההשלמות) במהלך השנתיים הראשונות. תלמידים שימשיכו את לימודיהם במסלול המחקרי יכתבו עבודת גמר מחקרית (תזה) בדרך כלל בשנה השלישית ללימודיהם. הלימודים בתכנית יכולים להשתלב עם עבודה מחוץ לאוניברסיטה, אך גם להכשיר תלמידים ללימודי מחקר מתקדמים.

תנאי קבלה לתכנית: ממוצע 80 לפחות בלימודי התואר הראשון.

תנאי קבלה למסלול המחקרי: ממוצע 80 ומעלה בלימודי התואר השני ומציאת מדריך המוכן להדריך את עבודת המחקר.

תואר אקדמי:

מוסמכי התוכנית יקבלו תואר " מוסמך האוניברסיטה " במדעי הרוח בחוג לפילוסופיה, וספח התמחות המעיד על סיום לימודי ההתמחות בפילוסופיה של המדע ורציונאליות.

* פתיחת התכנית במתכונתה הנוכחית מותנית (בכל מחזור) במספר נרשמים.

רשימת שיעורים לדוגמא בתכנית :

שיעורי הליכה :

- בעיות נבחרות בפילוסופיה של המדע 4 שש"ס
- היסודות המושגיים של הפיזיקה המודרנית 4 שש"ס
- זרמים מרכזיים בפילוסופיה של מדעי החברה 4 שש"ס
- מבוא לפילוסופיה והיסטוריה של המדע 4 שש"ס
- מבוא לפילוסופיה של הביולוגיה 4 שש"ס
- פילוסופיה של הסתברות 4 שש"ס
- רציונאליות וספקנות : פרדוכסים בתורת ההכרה 4 שש"ס

שיעורי התמחות :

- אמת, הוכחה ואי-שלמות במתמטיקה 4 שש"ס
- גבולות השפה, המחשבה והעולם 4 שש"ס
- הבניה חברתית והתכנית החזקה בסוציולוגיה של המדע 3 שש"ס
- הרציונאליות של המדע 3 שש"ס
- זרמים אנטי-רציונאליים בפילוסופיה מודרנית 3 שש"ס
- חישוביות ואינטליגנציה מלאכותית : האם מחשבים יכולים לחשוב? 3 שש"ס
- חץ הזמן והחוק השני של התרמודינאמיקה 4 שש"ס
- טבע הזמן 3 שש"ס
- מתמטיקה ונורמטיביות 3 שש"ס
- סיבתיות וחוקי טבע 3 שש"ס
- פיזיקליזם, רדוקציה והפצעה 4 שש"ס
- תורת ההחלטות ותורת המשחקים 3 שש"ס